

Pesta 30 decembrie. (11 ianuarie.)

Va săi dominec'a. | Redact. : strad'a iernei nr. 1.

Nr. 44.

Anulu IX, — 1875.

Pretulu pe anu 10 fl., pentru Roman'ă 2 galbeni.

C a d e r e a R i n u l u i .

Maretiu, adancu si luciū caletoresce Rinulu
Prin munti cu fruntea alba, prin vâi cu lunci um-
rôse.

Nepasatoriu giganticu de timpuri furtunose,
Elu curge 'n liniscire, nesocotindu Destinulu!

Ca unu balauru verde ce misca a sale noduri,
Trecut'a prin orasie cu mandre catedrale,
Prin sate ce portu inca stigmatu feudale,
Pe langa vechi casteluri, pe sub boldite poduri.

Si vecinicu elu vediutu-a serman'a omenire
Luptandu-se cu mórtea in viétia-i trecatória ;
Vediutu-a cadiendu tronuri si disparendu po-
póre,

Ce se credeau eterne pe culmea de mârrire.

„O! lume schimbatória! O! trista vanitate!
Muntii se darmu, cetatea se darma, omulu piere!
Eu singuru, marturu pacinicu de-a globului mi-
stere,

Curgu mandru 'n nepasare cu-o lina maiestate.

Nimicu nu me opresce in calea-mi triumfala.
Si timpulu adormitu-a de secolu langa mine!
Astu-felu voiosu si falnicu sioptesce Rinu 'n sine,
Dar éta sub picio-re-i prapasti'a 'nfernala!

Elu cade! din naltîme in fundu se prabusiesce
C'unu mugetu lungu, selbaticu grozavu, resuna-
toru.

Din stanci in stanci elu salta sdrobotu; se resi-
pesce,

Precum o 'mperatia de gloriosu poporu.

Frumós'a-i limpedîme in clipa tulburata
Se schimba 'n largi troene de spume argintîi,
Ce se restornu de-avalma cu o furia turbata
Formandu o avalansie de cataracte mîi.

Si valuri peste valuri s'asvîrlu spumegatórie,
Se spargu tîsnindu in aeru, si ferbu, si-aruncu
schintei,

Si pulberea de apa a-linu plutindu la sóre
Se 'ncege ca o nimfa cu brâu de curcubei.

O aspra clocotire, o crunta detunare
Anuntia catastrof'a si 'nsufla reci fiori,
Si muntii de zapada treziti in departare,
Privindu acea cadere, se 'ntunecu de lungi nori.

Sublimu, sublimu spectacolu! Betranulu fluviu
pare

C'a sè dispara vecinicu in chaosu sgomotosu,
Dar Rinulu e puternicu, dar Rinulu nu dispare,
Elu a implutu abisulu si trece maiestosu.

Luandu-si cursulu pacinicu, elu ér caletoresce,
Prin sate si orasie, prin munti si vâi frumóse
Nepasatoru giganticu de timpuri furtunose
Elu pasa cu mandria cà-ci a invinsu Destinulu.

Asié si tu, la culme, o! Francia iubita,
Avutu-ai incercare de mórte! dar marétiá.
Trecutu-ai peste rip'a de dusmani pregatita
Pe-unu podu imensu de auru pasíndu spre-o nóua
viétiá.

O lume 'nfiórata de sórtea-ti multu fatála
Crediù 'n a ta peire! dar tu, ca Rinulu mare,
Urmezi, victima sacra si démna de-admirare,
Menirea ta sublímá si providentialá!

Neuhausen. Juliu. 1873.

V. Alesandri.

Favoritul unei regine.

— Novela istorica, originala. —

(Fine.)

Ea acuma se simtiá mai multu iubita de Riccio fiindu cá egoismulu ei de femeia i sioptiá, cá de ací inainte elu nu mai are pe nime-nea, afara de dins'a, cu care ea ar fi trebuitu sè impartia anim'a si amorulu lui. Lui Riccio inca i se parea, cá iubit'a sa nu fusese nici odata atátu de frumósa si incantatória, ca in sér'a aceea.

De si ei se fortiau a paralisá dorerósele impresiuni ce le primisera in diu'a aceea si a da spiriteloru lorú o alta directiune mai putínu intristatória, totu-si nu potura reusí. Din contra ide'a, cá si ei se voru despartí séu cá voru fi despartíti, se presentá imaginatiunii lorú, ca o eventualitate posibilá.

Sub impresiunea acestei idei Riccio plecandu-si capulu pe unu umeru alu reginei, si petrecându-si bratiulu in giurulu sveltei sale talie, i dîse cu o vóce, pe care o potemu numí profética :

— Scump'a mea Mario! nu sciu cum de odata me preocupa ide'a, cá noi inca ne vomu despartí. Vedi tu, ide'a acést'a me face sè me cutremuru si sè simtiu tóta slabiciunea spiritului si a animei mele. Noi ne-amu aflatu dára, pentru ca abié cunoscuti, sè fimu despartiti pentru totu-de-una?!

— Ba nu! scumpulu meu Riccio, — i respunse regin'a cu unu tonu vesel, tu nu trebue sè uiti, cá noi ca crestini mai avemu inca o patria, unde despartíti pe acestu pamentu ne vomu reaflá mai puri si mai perfecti decâtu cum ne aflámu acuma.

— Oh, da! acésta sperantia si acésta consolatiune ce ni-o oferescé religiunea crestina

este cea mai sublímá gratia ce ni-o au potutu revelá vre-odata Creatorulu. Convingerea, cá dupa mórte ne prefacemu intr'o mana de cenusie nu aru fi in stare sè produca, decâtu numai nisce creature efemere, ce nu aru cunósce alta aspiratiune decâtu aceea a esistintiei lorú fizice; pe candu din contra ide'a imortalitáti spiritului creeza genii, cari remanu nemoritori in lumea in care au traitu si pentru aceea, in care si-voru aflá patri'a lorú nemarginita si eterna.

— Dara amorulu, replicá regina, acésta flacara divina, nu este ea óre de ajunsu, pentru ca sè ne spuia cá sufletele nóstre sunt nemoritóre.

— Intr'adeveru! — eschiamá Riccio, pentru ce natur'a te-a creatu pe tine si ti-a imprimatu sigilulu divinitáti si alu maiestáti pe fruntea ta, déca nu ar fi voitu sè indice prin acésta, cá patri'a ta nu este acestu pamentu, ci acele regiuni ceresci unde locuescu angerii.

Pe candu Riccio terminá aceste cuvinte de admiratiune si amoru pentru regin'a animei sale, orologiulu de nisipu, ce sta pe mésa aretá 11 óre.

De odata unu cane ogaru, cu numele Roland, ce erá nedespartíbilulu padítoru alu reginei, incepù a-si ascuti urechiele si a latrá in directiunea in care se aflá usi'a de tapetu, ce conducea pe scar'a ce tienea comunicatiunea intre apartamentele regelui cu ale reginei.

Roland incepù a latrá totu mai tare si a se vaietá, — fara sè asculte de chiamarile liniscitórie si mangaiatórie ale stapanei sale. —

Instinctulu seu i spuniá, cá sè apropia persóne, — ce nu voiescu binele amiciloru sei.

Portarea acésta neobicinuita si particulara a canelui puse in mirare pe ambfi amanti si pe candu se incercau a descoperí caus'a neliniscirii canelui fidelu, de odata usi'a secreta se deschide si regele Darnley urmatu de Rutven, Morton si ceilalti capi ai conspiratiunii intrara in camera, si inaintara spre locul unde siedusera regin'a si Riccio, care la aparintia regelui se redicase in picióre.

Dupa ce regele imbratísiá si sarutá pe soc'fa sa cu o amabilitate ipocrita si afectata, — intrebatu fiindu cá: ce causa importanta lu-conduce asié tardtu la dins'a, respunse:

— Milady! ai bunetate si intréba pe lor-

dulu Rutven. Elu ti-va scî spune mai bine, aceea ce voiesci se afli.

Maria Stuart, care acuma observase cu ingrigire cã ei toti erau inarmati, in contra etichetei, care nu permitea nici chiar regelui a intrã inarmatu in apartamentul privatu alu reginei, se adresã cu unu tonu severu, catra lordulu Rutven intrebându-lu:

— Care este caus'a ce ve conduse la mine si ce voiti de la regin'a vóstra:

— Milady! — respunse lordulu Rutven, scotiendu-si mana inarmata cu unu pumnalu, pe care pana atuncea lu-tienuse ascunsu sub mantau'a sa, noi nu amu venitu sè ceremu nimica de la maiestatea ta, ci amu venitu pentru ca sè ne eliberãmu pe noi si pe voi de acestu veneticu miserabilu. Noi suntemu satui de a ne vedé stapaniti de unu servitoru, deci — — —

La aceste cuvinte Rutven facù o saritura turbata a supra lui Riccio ca sè-lu strapunga, regin'a inse lu-preveni acoperindu cu pieptulu sêu pe acel'a a lui Riccio, care nu avea nici o arma prin care s'ar fi potutu aperi.

Amorulu prefacuse acuma pe Maria Stuart intr'o eroina.

Intindiendu-si bratiulu stingu spre Rutven strigã cu o vóce resunãtoria:

— Inapoi sceleratoru si tradatoriloru, fiindu cã pumnalulu vostru mai nainte de a strapunge anim'a lui Davidu Riccio, va trebui sè patrundia mai antãiu prin aceea a Mariei Stuart reginei Scotiei!

Aceste cuvinte pline de amoru si sacrificiu impusera câte-va momente conspiratoriloru.

Dara ei se reculesera indata, fiindu cã erau firmu determinati a-si ajunge scopulu conspiratiunii loru cu ori ce pretiu.

Regele Darnley apucandu pe regin'a de bratie, o trase josu pe unu fotoliu si o tienù strinsa cu bratiile sale, astu-felu cã Riccio nu se mai poteã ascunde inapoia reginei.

Acestu momentu lu-folosì betranulu asasinu lordulu Rutven pentru ca sè infiga pumnalulu in anim'a lui Riccio dicèndu:

— „Acèsta lovitura vine de la regele!“ Dupa acèsta urmara loviturile mortale ale celorlalti complici, ce erau de fatia.

Riccio scaldatu in sange espirã la picioarele Mariei Stuart cu numele ei iubitu pe budie.

Turburarea, dorerea, insult'a si ofensarea demnitãtii regesci infuriara pe Maria Stuart

astu-felu de multu incãtu nu era stare sè verse nici o lacrima.

Vediendu ea cadavrulu espiratu alu iubitului ei Riccio scaldatu in sange la picioarele sale, mai avù atãt'a potere pentru de a dice regelui:

— „Tradatoriule! fiu de tradatoriu! Tu ai redicatu viéti'a celei mai scumpe fintie, ce aveam in lumea acèsta! Nu plangu, dara ti-juru pe sangele lui, cã-mi voiu resbunã!“ si apoi pierdiendu-si simtirile cadìu lesinãta pe cadavrulu lui Riccio.

Asasinii tãrira dupa aceea cadavrulu espiratu a lui Davidu Riccio pe terasa, unde mai primì inca 50 de loviture de pumnalu de la restulu compliciloru regelui, cari se aflau ascunsi pe terasa, acceptandu semnalulu pentru ca sè ésa din ascunsurile loru.

Acèsta fu tragic'a sórte a lui Davidu Riccio, alu carui cadavru jacea acuma acoperitu de 56 rane pe teras'a palatului regeşcu din Holyroodhouse, ca victim'a unei conspiratiuni perfide a unei camarile lasie, in capulu careia se afla insu-si regele.

Nimenea nu versà o lacrima la mórtea lui, numai lun'a prin melancolic'a-i lumina pareã, cã compatimesce si jelesce mórtea acelui june nefericitu.

Erã totu aceea luna, ce si-urmã eternulu seu cursu, care i luminase camer'a lui in Turinu, candu elu se pregatiã a plecã la Scotia.

Dupa mórtea favoritului ei iubit, Maria Stuart cadìu intr'o melancolia profunda, ce nu o mai parasi tóta viétia ei.

Adesea inchisa in camera sa se audiã cantandu pe mandolina o melodía trista si dorerósa.

Erã:

Ultim'a cantare a Mariei Stuart.

Cantara-mi dulce si dorerósa
Este petrunsa de unu mare doru;
Plangu suvenirea multu pretiósa
Care me face acuma sè moru,
Si in suspine neaudíte
Viéti'a mea trece pe nesimtíte.

N'a fostu vre-odata nefericire,
Ursíta cruda cum e a mea,
Alta femeia nu am de scire
Asié dorere se póta avé.
Si 'n doru 'n care me afli eu
Presimtiu de aprópe mormentulu meu.

In primavér'a vietiei mele,
Flórea juníei s'a scuturatu,
Mi-apune răz'a frumósei stele,
Ce o clipa numai mi-a luminatu.
Si de-mi remane vre-o multiamire
E o dorintia, o suvenir.

Ce-mi placea mie odinióra,
Adi se preface in doru amar,
Díle senine de primavéra,
Intunecóse adi mi se paru.
Si nu e in lume unu ce placutu,
Ce a mea dorintia sè-lu fi cerutu.

Intr'alu meu sufletu, l'a mea vedere,
Unu chipu stà fatia neincatatu,
Nici dî, nici nópte din ochii nu-mi piero,
C'unu velu de doliu m'a infasiuratu,
Cum se infasióra a lunei fatia,
Adesea iérn'a in velu de cétia.

Si nu me lasa macaru dorerea,
Sè stau o clipa in vre-unu locu,
Dar ér si déca-mi schimbu siederea
Totu nu se stinge viulu meu focu :
Ce e mai bine, ce e mai reu
E izolarea cu dorulu meu !

Ori in ce locuri me voiu ascunde,
In diorulu dílei si 'n a murgitu,
Pe munti, pe campuri, prin vâi afunde
Anim'a-mi simte necontenitu,
Lips'a acelu obiectu de care
Asta-di me afu in departare.

De voiu întórce plangêndu adesea,
Spre ceriu privirea ochiloru mei,
P'azurulu dulce, ce din nori ese,
Zarescu sagét'a ochiloru sei.
Déca pe apa i voiu lasá
Par' cà intr'ins'a vediu gróp'a sa.

Déca 'n repausu séu somnurósa
Stau câte-odata pe patulu meu,
Audiu sioptindu-mi vócea-i doiósa
Simtiu, cà m'atinge cu bratiulu séu.
De sum descépta, de dormu, e bine,
Elu totu-de-una e langa mine !

breloru , — dupa ce si-espiase gresielele
sale in destulu de perfectu cu mórtea ei pe
esiafodu.

I. G. Baritiu.

Bani multi...

Bani multi, dieu, nu-mi tréba mie,
Si nici alta avutía,
Candu iubít'a mi o vedu
Lumea tóta o posiedu.

Spunu, cà 'n raiu e fórte bine,
Inse póte fi de mine;
Candu in bratiulu dinsei siedu,
In ai ei ochi ceriu, raiu vedu.

S. Sincai.

Inceputurile diaristiceii.

Se scie, cà Chinezii au apucatu inainte
pe tóte celelalte popóre, in materia de tipog-
rafia si de publicitate.

Artea tipariului e cunoscuta din vremi
immemoriale in Tartaria, in China in Japonia.
Marturii necontestabile aréta cà chinezii aveau
tipografia la inceputulu secolului alu III-lea,
si cà se serviau de caracterele mobile de lemn
in secolulu alu X-lea.

Noi ne falimu cu „minunea tipariului no-
stru, — díce Montaigne — pe candu alti ómeni,
la altu capetu alu lumei, in China, se serviau
cu ele inainte cu o mia de ani.“

S'au publicatu prin urmare scrieri, jur-
nale periodice, gazete in aceste tieri privile-
giate, in timpuri fórte vechi.

Diuarismulu la Roma consistá la ince-
putu in prescriptele verbale ale siedintieloru
Senatului, in publicarea nasceriloru, a morti-
loru, a despartieniiloru, a numeloru straini-
loru cari sosiau la Roma, a pretiului grane-
loru, a carnei si a altoru obiecte de hrana.

Acestu diuaru se numiá „arta poporulu
romanu si diurna.“

In evulu de mijlocu, cunoscinti'a fapte-
loru contimporane se gasiá numai in anele
redactate de calugari, cum sunt: „Cronica ca-
lugarulu din Saint-Gal“, „Marele Cronici ale
Santulu Dionisie“, etc.

Antâiulu diurnalu „Mercurulu din Fran-
cia“, fu publicatu in 1605.

Câti-va ani mai tardtu urmà si Maria
Stuart iubítulu ei Riccio in imperiulu um-

Elu fu intreruptu dupa o esistintia de 59 de ani, adeca în 1664, si reinceputu in 1672 sub titlulu de „Mercurulu garantu“, pana in maiu 1710.

„Gazetta de Francia“, a fostu fundata la Paris in aprilu 1631, sub domni'a lui Ludovicu XIII, de mediculu Renandot.

Unu istoricu dîce in acêsta privire: „Gazeta“ fiindu inventata si imprasciata sub ministeriulu cardinalului Richelieu, care avea multa adresa pentru guvernul, elu facea sè se publice pe acêsta cale mai multe succese ferite, cari opriá pe câtu-va timpu turburarea provinciilor, inainte ca adevêrul sè fia cunoscutu cu sigurantia.

Antâiulu numeru alu „Diuarului invitatilor“, fu publicatu in 5 januarie 1665 de Denis de Sallos, consiliaru in Parlamentu.

Elu fu pusu in atributiile cancelarului de Francia in 1702, intreruptu in 1793, reinceputu putînu timpu spre sfîrsitul seculului de pe urma de Sainte-Croix, Sylvestre de Sacy, Langlés, si continuatu in 1816 sub directiunea ministrului de justitia.

Nicolae de Brégnny, chirurgu alu regelui, publica in 1679 la Paris unu diuaru de medicina; suprimatu in 1682.

Bayle facù sè apara in Olanda „Scirile republicei literilor“, in 1686. Jesuitii intrerupsera fói'a loru „Diariulu de Trévoux“ in 1701.

Antâiulu numeru alu „Monitorului“ devenitu diuaru oficialu alu guvernului francesu in 17 januarie 1800, a fostu publicatu in 5 maiu 1789.

Antâiulu numeru alu „Diarului libreriei“, celebru prin colaborarea lui Beuchot, a aparutu in 22 dec. 1798.

Indata ce isbucni revolutiunea fia-care opiniune voi sè aiba organele ei.

Discusiunea deschisa in Staturile generale dede locu la desbateri aprinse in totu publiculu, si se stabilira diuare spre a respunde la acêsta nevoie generala de contraversa.

In acêsta lupta noua, aparura succesivu: „Dîarulu de Paris“, „Monitorulu“, „Logografulu“, „Diarea Dîlei“, „Revolutiunile de la Paris“, „Actele Apostolilor“, „Oglinda Dîlnica“, „Dîarulu desbaterilor“, „Dîarulu ómeniloru liberi“ alu caruia titlu fu parodiatu „Dîarulu Tigriloru“ s. a.

Cea antâiu publicare periodica a aparutu in Anglia, sub auspiciile reginei Elisabeta, in 1588, sub titlulu de „Mercurulu englesu.“

Antâi'a gazeta publicata in Anglia a aparutu la Oxford, sub titlu de „Mercurius Aulicus“, in 1 januarie 1642, acest'a erá diuarulu curtei. „Gazetta de Londra“ in fauru 1666. Dîarulu politicu publicatu in 1649 la Lisabona.

Antâia gazeta publicata la Bruxela in 5 januarie 1654, redactata in franciuzesce. In lun'a lui fauru 1664 se publica la Leipzig savant'a opera: „Acta eruditorum.“

In 1721 aparu la Boston: „Curierulu nouei Anglie“, imprimatu de fratele Benjamin Franklin.

Cele antâiu diuare fura imprimate in Russia in 1755. Unulu din ele erá in limb'a francesca.

Sè spunemu, terminandu aceste detaile repedi, cà numele de „Gazetta“ vine de la figur'a unei tiarce numite „Gazza“, in italiannesce (simbolulu palavragiei), — pe care tiparitorii de diuarie o pusera in capulu foiloru loru. —

O. N.

S A L O N U ?

Ocazione buna de a se imbogati.

Êta timpulu celu doritu de toti redactorii de pe fati'a pamentului, timpulu abonamintelor.

Se si punu apoi toti din tóte partile (afara de ai nostri,) si promitu publicului cãta frundia si érba, numai sè se aboneze.

Pe toti inse i-a intrecutu unu redactoru din — America.

Titlulu anuciului seu erá celu scrisu a supra acestui articulandru, — si suná astufelu:

*
Cine n'ar dorí sè se 'mbogatiésca?
Nime.

De si scriptur'a dîce, cã „fericiti sunt cei saraci,“: adi lumea totu-si crede, cã „fericiti sunt cei bogati.“

E bine, toti aceia cari dorescu sè ffa bogati si prin urmare fericiti, n'au decãtu sè asculte de mine.

Eu am descoperitu secretulu mare, de a se imbogatî in timpu scurtu.

Éta-vi-lu!

Abonati-ve in anulu vítoriu la diuariulu meu politico-literarico-natiunaleo-crino-linico-comercialico-gumilastico-umoristico-satirico-eterico.

Toti abonantii mei au sè se ascepte la asié mare bogatia. incãtu Cresu si ceialalti bocotani i-arú invidiá, decumva n'aru fi moritu de multu.

Cum?

Ascultati!

Abonantii mei voru avé toti cãte unu dominiu, in care nu voru trebú sè lucre nimica, de óra-ce natur'a va produce tóte 'n abundantia, si astu-felu nu voru avé altu lucru, decãtu a-si deschide budiele si sè ascepte mur'a 'n gura.

Prin modulu acest'a credu, cã si „lenea natiunala“ va fi satisfacuta.

Toti abonantii mei, si a nume:

Archiereii voru fi scutiti de tóte relele si neplacerile, prin urmare ei nu voru trebú sè steie in ajutoriulu causei natiunale, nici nu voru fi siliti a conduce unele deputatiuni — nefolositorie, si voru fi mantuiti de — sínóde.

Parintii calugari de totu feliulu, precum si toti preotii neinsorati, se voru poté totu inchiná pe la icónele sante, si dreptu adausu voru mai capetá si nesce nepóte tinere, frumóse si dragalasie.

Invetiatorii o sè capete statiuni, in cari nu voru mai fi siliti a-si scóte plat'a cu esecutiune.

Pe scurtu: toti saracii voru devení indata proprietari mari, si si-voru poté alege cãte o casa cu trei etagiuri in orasiulu ce li va placé.

Insoratieii voru poté alege dupa placu din o multîme de mirese bogate, bogate, si ér bogate.

Ér domnisiórele potu fi sigure, cã intr'o dî óre-care inaintea portii loru se va oprí o trasura cu patru cai, din care va sarí petítoriulu proprietariu alu unui satu.

Domnii voru avé de tóte, ce sè vinda la — jidovi, — ér saracii nu voru trebú sè lucre.

Societatile nóstre filantropice voru in florí — si fara partinirea publicului; prin urmare acest'a, ca pan'acuma, va poté darú banii sei in folosulu lucrurilor straine.

O multîme de deputati — si-voru poté scóte diurnele, fara d'a se mai aretá pe la dieta.

Dar ce sè mai sporimu la vorbe?

Toti abonantii nostri voru avé o viétia fericita, ér dupa mórte i vomu duce cu unu extra-trenu la pórt'a imperatíei ceriurilor, unde aretandu lui St. Petru biletulu de abonamentu la diuariulu nostru, voru poté intrá dreptu in — raiu.

Figaro.

Hotia de optu milióne diamante. La Paris e-sista dóue séu trei femei, a caroru scandalósa avere le-au trasu din lumea de mijlocu spre a le clasá intr'o lume deosebita, lume inca nedefinita.

Un'a din rarele femei din acésta lume speciala, — alu careia nume credemu cã tre-bue sè-lu tacemu, — este celebra in Europa intréga prin aventurele si diamantele sale. Ea poseda — séu mai bine posedá — bijuteríi pentru optu milióne.

Printre intimii casei sale, dlu X. pusese ochii pe unu gentlemanu cu tinuta corecta, rece, distinsu si portandu numele de sir Josuah D.

Sir Josuah din prim'a dî se areta suspinatoru, si limbele relé incepura a dîce, cã dna X. nu lu decuragiase de locu.

Din nenorocire pentru acest'a femeia englesulu nu tîntiá de loçu la persón'a sa, dara la petrele sale.

Sir Josuah erá siefulu unei bande de hoti, de minune organisata.

Si-prepara lovitur'a sa de mana lunga in lun'a januarie anulu trecutú, povatiul pe barbatulu dnei X. — cã-ci femei'a in cestiune are

unu barbatu autenticu — de a zugraví din nou tavanurile apartamentului si i recomandà unu zugravu italianu, care, dîse elu, lucra fórte bine.

Zugravulu, unu afiliatu alu bandei, vine de la Milan in adinsu, si profità in timpulu câtu a duratu lucrulu a luá mesurile si tiparele tuturoru incuiatórielor.

O luna trecù dupa aceea.

— Scumpulu meu, — dîse Sir Josuah dlui X., diamantele dómnei X. nu sunt in sigurantia, cumperati dara o casa de feru. Eu cunosc unu fabricantu englezu fórte mesteru. Cas'a de feru fu in data espediata din Londra, si dn'a X. si-puse intr'ins'a diamantele.

In timpu de dóue luni Sir Josuah recomanda fórte multu pe unulu din amicii sei, unu bijutieru din Munich, care erà fórte multu doritoriu de a desemná ca modelu admirabilele bijuteri cu cari se impodobiá dn'a X., pentru imperatés'a Germaniei.

Dn'a X. acordà autorisatiunea ce i se cerù. Cine va ghicé inse ce se petrecù?!

O sluga din casa, devotata lui Sir Josuah, deschidea in tóte dílele cas'a de feru, care pe din apoi avea o alta usia secreta, invisibila, si care se deschidea printr'unu resortu ascunsu.

N'avea de câtu sè întórca lad'a si sè apese unu tîmburusiu.

Prin acestu modu, luà unulu câte unulu tóte brilianturile dnei X. inlocuindu-le prin alte petre tocmai asemenea, dara false si fabricate cu o neimitabila perfectiune de bijutierulu némtiu.

Dn'a X. nu bagà de séma acésta schimbare.

Hotiulu trebuiá a se descoperí in chipulu celu mai nevediatu.

Sunt optu díle, o amica intima a dnei X., plecandu la Londra, i cerù imprumutu uu'a din faimósele sale diamante.

— Ai grigia, — i dîse dn'a X. candu i incredintià in mana diamantulu; ar pretiuf 150 mii de franci déca n'aru avé unu micu defectu.

Unulu dintre cei mai celebrii bijutieri din Londra, dlu B., se gasiá in loj'a sa.

— Ia privesce, — i dîse ea, — acestu diamantu. Ce pacatu, cà are putínu lumina stricata.

Dlu B. examina bine pétr'a.

— Dara, — dîse elu, — nu e de locu stricata.

— Cum nu!?

— Voiti, atunci, sè-lu vediu mane diu'a. — Cu placere.

A dóu'a dí dlu B. constata, cà piétra erà falsa.

Politi'a luà cunoscintia.

Josuah, care printr'o siansa providentiala fusese cu câte-va díle mai nainte arestatu de politia din Londra, ca compromisu in altu furtisiagu, totu de asemenea natura, a fostu interogatu de vestitulu politiaiu, Viliamson, caruia i se denuntiase faptulu, si despre furtisiagulu diamantelor dnei X.

De ocamdata tagadui, dara in cele din urma marturisi si denuntià pe toti complicitii sei cari se aflau in Londra.

CE E NOU?

** (Artistulu romanu Ionescu), dupa ce in timpulu mai din urma si-a castigatu prin artea sa nu numai simpatiele, ci si recunoscinti'a si multumirea Romanilor banatiani, s'a resolutu in fine a face una excursiune si pana la Pesta, spre a procurá si coloniei romane de aici câte-va sere de placuta distractiune. Dsa sosi aici marti in diu'a nasterii domnului, éra mercuri si joi in 8 jan. st. n. dede in sal'a de pe promenad'a Széchényi câte una representatiune, care intruní mai tóta coloni'a romana de aici. Prestatiunile dlui Ionescu a corespunsu deplinu acceptárilor publicului si cu placere vomu reveni la acestu evinémentu raru in capital'a Ungariei.

** (Balu romanescu in Budapesta.) Precum aflámu, tinerimea romana din Budapesta si in decursulu carnavalului viitoru va arangiá unu balu. Acest'a se va tiené la 12 fauru in otelulu „Hungaria“, si venitululu curatu va fi alu Societátii „Petru Maioru.“

Literatura.

* (Poesi'a „Caderea Rinului“) din fruntea nru-lui presinte, o reproducemu din „Revist'a Contimporana“ de la Bucuresci.

Post'a Redactiunii.

Redactorulu acestei foie róga pe toti colaboratorii si corespondintii sei a-i tramite epistolele: Nagy-Léta, per Nagy Várad.

La finea anului.

Acest'a e nruulu celu de pe urma in anulu 1873.

Incheiandu-se acestu cursu, veninu sè multiamimu tuturoru onorab. nostri colaboratori pentru binevoitoriuulu loru concursu spiritualu.

Asemene rostimu multiamita si dloru colectanti, si a nume duei Rosalia Popu n. Baldi in Gilau langa Clusiu, si dloru: Iuliu Petricu deputatu dietalu si jude adm. in cerculu Resítiei, Ionu Lenger advocatu in Brasiovu, I. M. Moldovanu profesoru in Blasiu, I. Santu notariu la trib. din Abrudu, dr. Vasiliu Popu procuroru r. la trib. din Gherla, Z. Antinescu profe-

soru in Ploesci, G. Giuca oficialu in Oravitia, si Constantinu Lazaru.

In fine publicam aice numele celora ce au binevoitu a contribui la sustinerea acestei foi:

Abonantii „Familiei.“

— In 1873. —

DD. G. Trica, Laura Ueessanec, Maria Curtutiu de Cultoru, Ermina Ladossianu, Magdalena Catoaca n. Terebesiu, Glicherie Zub, Mateiu Cralu, Leonu de Vasileu, Elisabeta Sab n. Seremi, Carolina Popu, Grigorie Ivascu, Elena Cimponeriu, Nicolau Sustaiu, Zacharia Tataru, Stefanu Moldovanu, Elena Popu, Elisa Colbasiu n. Piso, Ionu Chittu, Sofia Ratiu, Luisa Traia.

Ioanu Corhanu, Toma Hontila, Ladislau Popu, Nicolau Cinteaa, Florentina Mezeiu, Basiliu Moldovanu, Studentii romani din Baia-mare, Petru Dobosiu, Iacobu Popu, Alessiu Bojinca, Amalia Bosiota, Iustina Albini, Maria P. Harsianu, Ludmila Draia, Emilia Nicola, Antoneta Ivascu, Rosalia Popu, Rosalia Hentielu, Nicolau Heteu, Laura Tomusiu, Aurelia Hossu.

Dr. Vasiliu Popu, Polixena Munteanu, Alexandru Racotiu, Alesandru Bene, Amalia Antonu, Iulia Romanu n. Stetiu, Eusebiu Cartice, Antonia Popa, M. Mosiescu, Elena Morariu, Maria Covaciu n. Andercu, Grigoriu Tamasiu, Paulu Popu, Olga Misiciu, Casin'a rom. din Lugosiu, Eleonora Nichita n. Simocu, Maria Cosma de Dragosiu, Ioanu Popasu, Alesandru Erdosiu, Sofia Seculicui.

Atanasiu Mera, Ioanu P. Maioru, Elisa Circa n. Piposiu, Constantinu I. Iuga, Ioanu G. Ioanu, Mihaiu G. Stanescu, T. Stanescu, Ioanu Blebea, Ioanu Romanu, Pavelu Besianu, Ioanu Stanescu, Despa I. Manole, Petru Lazarescu, Zenia Montia, Maria Gerendi, Gavrilu Popu, Luisa Isipu, Dr. Ioalu Colceriu, Basiliu Minea.

Grigoriu Tamasiu Miculescu, Luisa Popu n. Rednicu, Societatea de lectura din Lipova, Iosifu Popovicu, Sofia Antonescu, Elena Orosu, Lucretia Borha, Mihaiu Nagy, Livia Pascu, Georgiu Haica, Maria Indriesiu n. Comsia, Ioanu Popu, Iuliu Oprisiu, Aurelia Neagulu, Iosefina Babeu, Rosalia Decianu, Teodoru Mihnea, Demetriu Bozganu, Maria Pelle, Lucretia Costa.

Ermina Caracioni, Ida Ciato, Susana Laslo, Maria Vladutiu, Emilia Ratiu, Ana Cigareanu, Apolonia Cretiu, Nicolau Popea, Ioanu Nanu, Zoitia Piposiu, Daniilu Napoianu, Nicolau Isca, Luisa Popfii n. Francu, Georgiu Nandra, Iulianu Onciu, Dr. Ioanu Vancea, Constantinu Papfalvi, Emiliu Vlasa, Maria Popu n. Neagoe, Elisa Orga, Axentie Severu, Ana Siarlea, Alesandru Neagoe, Elena Patesianu.

Ana Marienescu, Ana Mangiuca, Elia Traila, Elena Popescu, Agnesa Philipovicu. Iosifu Musteti, Lazaru Musteti, Nicolau Galliu, Elena Baiasiu, Maria Trifanu, Anastasia Leonescu, Dr. Ioanu Lazaru, Gavrilu Tieranu, Vasiliu Popu, Georgiu Iuhasu, Ioanu

Luca, Bucuru Cioranu, Nicolau Popu, Regina Nichita, Ioanu Vintielieriu, Ioanu Piotrovski, Iulia Patrasiu, Ambrosiu Jurma, Simeonu Balintu.

Emilia Gurbanu, Ioanu Olteanu, Petru Cermena, Iulia Rotariu, Irina Radneanu, Alesandra Popovicu, Ermina Marcovicu, Nicolae Secosianu, Maria Gaetanu, Ioanu Darabanu, Georgiu Muncusiu, Anastasia Barbu, Vincentiu Marcovicu, Teodoru Savescu, Mihaiu Sierbanu, Societatea de lectura din Banat-Comlosiu, V. A. Nestoru, Mina Balasiu, Mihaiu Gombosiu, Septimia Popovicu, Maria Gombosiu n. Patitia, Ana Maxinu.

Ersilia Petrila, Teodoru Moisiu, Ioanu Gibanu, Ana Suci, Adriana Popu, Ioanu Papiu, Sidonia Lazaru n. Pesteanu, Nicolau Rancu, Cornelia Cosariu, Casin'a oficieriloru in Alba Iulia, Ales. Onaciu, Teodoru Popu, Grigoriu Popu, Petru Banda, Ida Mladinu, Alessiu Nemes, Maria Rusu, Eleonora Medanu, Clara Nilvanu, Sofia Vladu-Radulescu, Maria Demianu, Elia Cincia, Casin'a din Fogarasiu, Aurelia Vladu-Baritiu.

Elisabeta Polisiu, Elena Hornoiu, Elena A. Popovicu, Valeria Bianu, I. S. Selagianu, Lucia Vulcanu, Maria Dumbrava, Artemiu Andercu, Casin'a din Naseudu, Petru Bellu, Ioanu Vicasiu, Societatea de lectura a junimei rom. din Sucéva, Elisa Cernetiu, Comun'a bis. gr. or. din B. Ineu, Const. Grigorovicu, Maria Popeanu, Iosifu Socolu, Dimitrie Ioncioviciu, Iustina Greavu, Versavia Boncea, Ana D. Dimitriu, Catarina Craciunescu.

Tinerimea rom. din Sarvasiu, Societatea de lectura din Clopodia, Ionu Erosiu, Nic. Marinu, Societatea de lect. din Buteni, Rosalia Hatieganu, Georgiu Popa, Ioanu Aronu, Vióra Popovicu, Zena Bradu, Vilma Meldevanu, Cecilia Grama, Maria Porutiu, comunele: Dubesci, Ohaba Sêrbesca, Padurani, Bunea rom, Zabaltiu, Batta, Tiela, Bacamezeu, Societatea de lectura din Varadia, Clericii din Caransebesiu, teologii romani din Oradea-mare, N. Stefanescu.

Maria Diamandi Manole, Sofia Goga, Iosifu Baracu, Maria N. Dimitriu, Nicolae Maciuca, Elena St. Sotiru, Iosifu Puscariu, Ioanu Pedure, Zoe D. Iencioviciu, Elena A. Popovicu, Elena T. Manciu, Maria C. Manciu, Elisabeta Doda, Preparandi'a din Zelau, Sofia Bardosiu, Demetriu Florianu, Pavelu Militariu, Scólele rom. din Caransebesiu, N. Saracsinu, Nicolae Ciugudeanu, Nicolae Motora.

Scól'a gr. or. rom. din comunele: Resitia mont., Resitia rom., Domanu, Cuptóre, Colnicu, Cerova, Monio, Franzdorf, Ternova, Soceni, Ezeresiu, N. Zorlentiu, Prebulu, Valedeni, Ohabitia, Apadia, Delinesci, Somesiulu caldu, Somesiulu rece, Muntele rece, Magura, Marisielu, Agirbiciu, Dangau; Scól'a gr. c. rom. din comunele: Manasturu, Teuti, Fenesiulu sasescu, Gilau, Capusiulu micu, Societatea Alexi Sincaianu, Vasiliu Buteanu, Vasiliu Indre, dr. Alesandru Mocioni, Teresia Piposiu, Casin'a din Oravitia.

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Exemplare complete mai avem din inceputulu anului trecut.

